

Tauriņš un sienāzis

Lilijas Blūmas teksts
Andras Otto ilustrācijas

Sensenos laikos
Dieviņš radīja
pasauli. Tad viņš
radīja dažādus
augus. Beidzot
palaida pasaulē
arī dzīvniekus un
kukaiņus.
Kad nu viss bija
gatavs, Dieviņš
lika visiem
dzīvniekiem
apsēsties kā skolā

un iegaumēt, kā sauc katru stādu un
koku.

„Šī ir roze, šī
ir krese, šī –
samtene.
Tas – dadzis,
bet tur tālāk
zied meža
zemenes,”
Dieviņš

stāstīja un rādīja.

Skolēni vērīgi klausījās un centās visu
iegaumēt. Vienīgi sienāzis un tauriņš
klausījās tikai ar vienu ausi. Tauriņš
grozīja lielās acis un priecājās par savu
spārnu raibumu. Sienāzis cilāja garās
kājas un šķielēja uz
zilajām spārēm.
Kad nu Dieviņš
sāka atprasīt,
izrādījās, ka zilonis

visu vislabāk iegaumējis. Arī ronis, lācis, bite un skudra bija bijuši čakli skolēni. Tikai tauriņš un sienāzis nezināja nekā. Ko nu darīt? Dieviņš stāstīja visu vēlreiz: „Šis ir ozols, šī – liepa, tā – kļava...” Šoreiz veicās nedaudz labāk, un Dieviņš visus atlaida pasaulē.

Taču nepagāja ne nedēļa, kad tauriņš ar sienāzi bija atpakaļ. „Neko vairs nezinām! Esam visu aizmirsuši!”

Dieviņš nopūtās un stāstīja vēl trešo reizi: „Šis ir ķirbis, šie – zirņi, te – sīpoli, bet tie tur – salāti.” Tad viņš sacīja:

„Jums abiem ir grūtas galvas. Cita padoma es nezinu: būs jums visi vārdi ik dienas jāatkārto!”

Tā nu vēl šodien tauriņš laižas no viena zieda uz otru un skaita: „Samtenes, ceriņi, rozes...” Bet sienāzis lēkā pa pļavu un skatās:

„Rudzupuķe, pīpene, smilga.”

Palec un skatās atkal:

„Pienene, gundega, āboliņš!” Lec un skatās. Lec un skatās...

Skolotāju / vecāku lapa

Virsraksts: Tauriņš un sienāzis

Autors: Lilija Blūma

Ilustrators: Andra Otto

Līmenis

LIX: 34

Valodas līmenis: A2

Piemērotais vecums: 3.-5. klase

Tēli:

Dieviņš

Tauriņš

Sienāzis

Vārdu saraksts

Pamata vārdu krājums

atkārtot *to repeat*

auss *ear*

bite *bee*

dzīvnieks *animal*

koks *tree*

kukainis *insect*

ķirbis *pumpkin*

lācis *bear*

nedēļa *week*

pasaule *world*

pļava *field*

salāti *salad*

spārns *wing*

visu esam aizmirsuši *(we) forgot everything*

zieds *blossom*

zilonis *elephant*

Paplašinātais vārdu krājums

atprasīt *to ask about*

augi *plant*

āboliņš *clover blossom*

ceriņš *lilac*

cilāt *to pick up*

čakls *diligent*

dadzis *thistle*

grozīt *to change, to alter*

gundega *buttercup*

iegaumēt *to memorize, to keep in mind*

kļava *maple*

krese *nasturtium*

laisties *to fly*

liepa *linden*

meža zemene *wild strawberry*

nopūsties *to sigh*

ozols *oak*

palaist *to set free*

pienene *dandelion*

pīpene *daisy*

radīt *to create*

raibums *spot, multiple colors*

ronis *seal*

roze *rose*

rudzupuķe *cornflower*

samtene *marigold*

sensenie laiki *ancient times*

sienāzis *grasshopper*

sīpols *onion*

skudra *ant*

smilga *stem of grass*

spāre *dragonfly*

stāds *plant*

šķielēt *to squint*

tauriņš *butterfly*

zirnis *pea*

Pārrunu jautājumi

- Kādus meža dzīvniekus vari nosaukt?
- Kādus augus vari nosaukt?
- Kādas puķes vari nosaukt?
- Kāda starpība starp sienāzi un circeni?
- Kāda starpība starp tauriņu un naktstauriņu?
- Ko nozīmē izteiciens „grūta galva”?

Nodarbība stundā

1. Attēlot, kā sienāzis lēkā pa pļavu.
2. Attēlot, kā tauriņš laižas no viena zieda uz otru.

Uzdevumi / Darba lapas

1. Puķes - 1. uzdevums
2. Dzīvnieki, putni un augi Latvijas novadu un pilsētu ģerboņos - 2. uzdevums
3. Darbības vārdi jeb noriseņi - 3. uzdevums
4. Darbības vārds - nākotne - 4. uzdevums

Rakstu darbi

1. Tauriņš - 5. uzdevums
2. Sienāzis - 6. uzdevums

Runas vingrinājumi

1. Skolotājs izsniedz katram skolēnam kāda dzīvnieka vai puķes attēlu. Skolēni sagatavojas, un tad pastāsta par attēlu, izmantojot vārdu saraksta vārdus.
2. Intervija ar stāsta tēlu - vispārējā nodarbība

Dziesma

1. Kas kaitēja nedzīvoti?

Puķes

legaumē, kā puķes izskatās, un iemācies to nosaukumus! Tad apraksti katru puķi trīs teikumos!

roze

samtenes

pieneses

Lapas otrā pusē uzzīmē mammas vai vecmammās vismīļāko puķi!

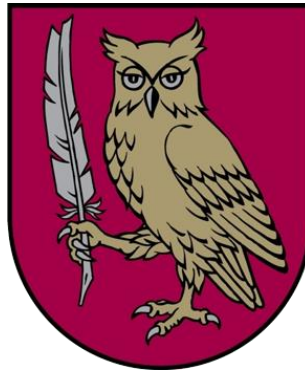
Dzīvnieki, putni un augi Latvijas novadu un pilsētu ģerboņos

Uzraksti, kādi dzīvnieki, putni vai augi redzami ģerboņos!

Madonas novads

g _____

Neretas novads

p _____

Preiļu novads

ā _____

v _____

Gulbenes pilsēta

g _____

Baložu pilsēta

ū _____

v _____

Tukuma pilsēta

e _____

Lapas otrā pusē uzzīmē savu ģerboni!

Darbības vārdi jeb noriseņi

Uzzīmē darbības vārdam atbilstošu attēlu!

stāstīt

apsēsties

rādīt

klausīties

priecāties

cilāt

Darbības vārds nākotnes formā

Uzraksti dotos darbības vārdus daudzskaitļa 1. personas (mēs) nākotnes formā!

lēkāt (*rīt mēs*) lēkāsim

saukt _____

iegaumēt _____

stāstīt _____

ziedēt _____

cilāt _____

šķielēt _____

nezināt _____

aizmirst _____

atkārtot _____

Ar uzrakstītajām nākotnes formām veido teikumus! Teikumos pasvītro darbības vārdus!

1. Mēs lēkāsim no vienas kājas uz otru.

2. _____

3. _____

4. _____

5. _____

6. _____

7. _____

8. _____

9. _____

10. _____

Tauriņš

Uzzīmē lielajā ovālā tauriņu! Tad uzraksti astoņus kādeņus jeb īpašības vārdus, kas apraksta tauriņa izskatu. Nākamajā lapā uzraksti astoņus teikumus, katrā no tiem iesaistot vienu izdomāto īpašības vārdu!

Diagram for writing words describing a grasshopper (tauriņš). The central oval is labeled "tauriņš". Eight surrounding ovals are numbered 1 through 8 for writing adjectives.

Central oval: tauriņš

Surrounding ovals (clockwise from top right):

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.
- 6.
- 7.
- 8.

Tauriņš

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____
6. _____
7. _____
8. _____

Sienāzis

Salīdzini sienāžus! Vienā slejā uzraksti, kas tiem līdzīgs, otrā – kā tie atšķiras!

Līdzīgais

Atšķirīgais

Intervija ar stāsta tēlu

Šī ir nodarbība neierobežotam skolēnu skaitam.

Kas nepieciešams?

1. Lasāmais teksts;
2. papīrs un zīmulis.

Kas jādara?

1. Skolēns izvēlas tēlu no lasītā teksta.
2. Skolēns iztēlojas, ka ir televīzijas žurnālists un uzraksta dažus tēlam uzdodamus jautājumus. Skolēnam jāatceras, ka skatītāji grib dzirdēt kaut ko interesantu!
3. Cits skolēns būs izvēlētais tēls, kam jāsatavojas atbildēt uz jautājumiem.
4. Skolēni nāk klases priekšā pa pāriem (tēls un intervētājs) un notēlo interviju.

Kas kaitēja nedzīvoti

Latviešu tautas dziesmas

Kas kaitēja nedzīvoti
Diža meža maliņāi?
Pieci brieži man arami,
Sešas stirnas ecējamas.

Ar vilciņu vagu dzinu,
Lapsa vagu metējīņa.
Zaķis kūla kankalīšus,
Ar pakaļas kājiņāmi.

Vārna tāda puspelēka,
Tā bij' mana moderīte.
Cielaviņa baltu kaklu,
Tā galdiņa klājējīņa.

Cīrulītis zirgu puisis
Ar pelēku paltraciņu.
Žagatiņa garu asti,
Tā bij ziņas nesējīņa.